

[Kaj Hansen]

En statslig import af olie kan forhindre, at de store olieselskaber udnytter situationen på oliemarkedet til at presse oliepriserne yderligere i vejret.

Kaj Hansen (DKP):

Inden ministeren svarer, vil jeg uddybe min skriftlige begrundelse for spørgsmålet. Nu har handelsministeren jo gennemført nogle restriktioner med hensyn til fartgrænser for at spare benzin. Jeg tror, at det ud fra en energimæssig betragtning er nogle ret så tvivlsomme restriktioner, men lad det nu ligge; derimod kunne ministeren på andre områder yde en virkningsfuld indsats nu for at modvirke prisstigningerne på olieprodukter og for at modvirke spekulation på det internationale oliemarked, som rammer Danmark. Vi har jo selskabet Dansk Olie & Naturgas A/S, som er et statsligt selskab, og det er ikke nogen tilfældighed, at der i navnet også forekommer ordet olie. Det er netop med henblik på, at dette statslige selskab også kan importere olieprodukter. Der er vi i og for sig nu i den gunstige situation, at nogle OPEC-lande i særdeleshed har udtalt ønske om at gennemføre nogle statslige handelsaftaler angående olien. Så vidt jeg kan se, skulle Dansk Olie & Naturgas A/S omgående kunne gå i gang med en import af olie fra OPEC-lande. Der skulle være bundet 200-300 mill. kr. på den konto, og det er altså et spørgsmål, om handelsministeren vil frigive disse penge, og om han samtidig vil henstille til DONG at prøve på at lave kontrakter om en statslig olieimport.

Ministeren kunne gå videre, idet der ikke behøver være nogen begrænsning på 200-300 mill. kr. - dette beløb kunne jo forøges. Jeg er ganske sikker på, at det både ville have en meget gavnlig indflydelse på oliesituationen her i landet og en prisdæmpende indflydelse. Jeg vil gerne spørge, om ministeren snarest vil få iværksat en sådan olieimport.

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Den store difference, der hurtigt efter Iranproduktionens standning opstod mellem OPEC-prisen og spotprisen i fri handel - OPECs pris var 13¼ dollar, og spotprisen er nu 20-24 dollar pr. tønde - har jo skabt uvilje i de olieproducerende lande, som selvsagt ikke ser nogen grund til, at den herved op-

ståede fortjeneste skal gå i lommerne på de olieselskaber, som har direkte købsaftaler med de olieproducerende lande.

Den 26. marts mødes OPEC-landene for at diskutere, hvilken politik de skal forfølge for at bekæmpe oliehandelsgevinster ved spotsalg. Der er i den forbindelse, som også hr. Kaj Hansen pegede på, givet udtryk for, at salg til statslige selskaber i forbrugerlandene kunne være en udvej. DONG, altså Dansk Olie & Naturgas, har da også i den seneste tid modtaget tilbud gennem mæglere om leverancer af råolie. Køb af råolie gennem DONG ville forudsætte et samarbejde med de danske raffinaderier og i øvrigt bero på, at tilbuddene svarer til de råoliekvalliteter, som disse kan behandle.

En vidtgående overflytning af råoliesalget fra de internationale olieselskaber til nationale, statslige selskaber må ud fra et forsyningssikkerhedssynspunkt betragtes med bekyrning. Den fleksibilitet, som de internationale selskaber repræsenterer med hensyn til dirigering af oliestrømmene på trods af lokale produktionsforstyrrelser, kunne gå tabt, hvis nationale selskaber skulle overtage indkøbsfunktionen, idet vi da må forvente, at de alene ville varetage den nationale forsynings interesse. Det af det internationale energigentur opbyggede krisefordelingssystem, der bygger på det hidtidige salgsmønster, kan i en sådan situation komme til at operere mindre effektivt.

Hovedtanken bag en overflytning af råoliesalget til statsselskaber er tilsyneladende at udsulte det såkaldte spotmarked, altså f. eks. Rotterdammarkedet, en fremgangsmåde, som i sig selv ville indebære en stivnen af den internationale oliehandel med særlige risikomomenter for de lande, som traditionelt har en betydelig import via dette marked, hvad enten det nu drejer sig om råolie, eller det drejer sig om produkter. Danmark, Sverige og Tyskland er typiske repræsentanter for denne landegruppe.

En påstand om, at der kan skaffes styr på oliepriserne ved at kvæle spotmarkedet, forekommer lidet troværdig. Så længe der ikke er balance mellem efterspørgsel og udbud af olie, vil priserne stige, hvad enten omsætningen formidles ad de sædvanlige kanaler eller via statslige selskaber. De stedfundne voldsomme prisstigninger på det marginale spotmarked er et udtryk for olie-